

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

LAUSUNNOT

EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

477. TÄYSISTUNTO 18. JA 19. TAMMIKUUTA 2012

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Korkea-asteen ammatillinen koulutus – houkutteleva vaihtoehto korkeakoulutukselle” (oma-aloitteinen lausunto)

(2012/C 68/01)

Esittelijä: **Vladimíra DRBALOVÁ**

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea päätti 20. tammikuuta 2011 työjärjestyksensä 29 artiklan 2 kohdan nojalla antaa oma-aloitteisen lausunnon aiheesta

Korkea-asteen ammatillinen koulutus – houkutteleva vaihtoehto korkea-asteen koulutukselle

Asian valmistelusta vastannut ”työllisyys, sosiaaliasiat, kansalaisuus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 16. joulukuuta 2011.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 18.–19. tammikuuta 2012 pitämässään 477. täysistunnossa (tammikuun 19. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin ääniä 208 puolesta ja 7 vastaan 10:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

Suosituksset Euroopan komissiolle

1.1 Komitea kehottaa komissiota kannustamaan jäsenvaltioita, jotta nämä saavuttavat Bruggen julkilausumassa määritellyt pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet sekä **kehittävät ammatillisen koulutuksen laatua ja tehokkuutta tehdäkseen siitä houkuttelevamman ja tarkoituksenmukaisemman valinnan**. Työmarkkinaosapuolten on oltava edelleen kaikilla tasoilla aktiivisessa roolissa Kööpenhaminan prosessissa ja autettava lyhyen aikavälin tulosten saavuttamisessa.

1.2 Komitea kehottaa Euroopan komissiota kytkemään Bolognan ja Kööpenhaminan prosessit toisiinsa ja soveltamaan niihin yhdentävää lähestymistapaa. Tällainen synergia auttaa varustamaan ihmiset taidoilla, joita he tarvitsevat saavuttaakseen kehittyneen ja työllistymispotentialinsa.

1.3 Komitean mielestä on komission tehtävä tarjota puitteet tilanteen seuraamiseen tilastojen pohjalta eri jäsenvaltioissa sekä luoda foorumi hyvien käytänteiden vaihtoa varten.

1.4 Komitea pitää tervetulleena komission pyrkimyksiä ottaa käyttöön uusia välineitä ja laatia uusia aloitteita. Ennen kaikkea on kuitenkin välttämätöntä arvioida, mitä on tehty tähän mennessä, jotta vältetään päällekkäisyydet ja varmistetaan, että olemassa olevia ohjelmia ja politiikkoja sovelletaan asianmukaisesti ja jännöksettömästi.

Suosituksset jäsenvaltioille

1.5 Yliopistoon pääsevien nuorten määrän asettaminen ainoaksi mittariksi johtaa harhaan koulutuspolitiikan määrittelyssä, koska se on vain osittain olennaista työmarkkinoilla tarvittavien taitojen kannalta. Eri koulutusjärjestelmiä on tasapainotettava.

1.6 Jäsenvaltioiden tulisi toteuttaa tehokkaasti Bruggen julkilausumaa ja Kööpenhaminan prosessia ja auttaa saavuttamaan EU:n asettama yleistavoite, jonka mukaan 40 prosentilla nuorista olisi oltava korkea-asteen tutkinto tai sitä vastaava koulutus, **johon sisältyy ammatillisen koulutuksen ylempi taso.**

1.7 Jäsenvaltioiden tulisi kehittää taloudellisia ja muita kannustimia yrityksille – erityisesti pk-, mikro- ja käsityöyrityksille – ammatillisen perus- ja täydennyskoulutuksen vetovoiman lisäämiseksi ja likeyritysten aktivoimiseksi, sekä oppilaitoksille, jotta nämä tekisivät yhteistyötä liike-elämän kanssa.

1.8 On ryhdyttävä monipuolisiin edistämistoimiin, joiden tavoitteena on suunnitelmallisesti kasvattaa korkea-asteen ammatillisen koulutuksen yhteiskunnassa saamaa arvostusta.

1.9 Jäsenvaltioiden tulisi tarjota tehokkaampia opinto-ohjauspalveluita, jotka soveltuvat paremmin työmarkkinoiden sekä nuorten tarpeisiin, mihin kuuluu vammaisten henkilöiden yksilökohtainen neuvonta. On välttämätöntä laajentaa nuorten, heidän perheidensä ja opinto-ohjaajien ajatusmaailmaa, sillä monet tuntuvat pitävän yliopistoon pääsyä avaimena työllistymiseen.

Suosituksukset elinkeinoelämän järjestöille

1.10 Elinkeinoelämän järjestöjen tulisi yhteistyössä muiden työmarkkinaosapuolten kanssa olla aktiivisesti mukana neuvonta- ja opinto-ohjausjärjestelmissä, sillä ne pystyvät antamaan tietoa ammatillisen koulutuksen ja työmarkkinoiden mahdollisuuksista. Niiden tulisi auttaa koulutuksen tarjoajia kehittämään työharjoittelumuotoista koulutusta ja uusia menetelmiä.

1.11 Elinkeinoelämän toimialojen ja yritysten on tarjottava enemmän paikkoja oppisopimuskoulutukseen ja mahdollisuuksia työharjoitteluun sekä kannustettava työntekijöitä jakamaan eteenpäin tietoa ja kokemustaan oppisopimuskoulutettaville, työharjoittelijoille tai väliaikaisille alalla toimiville opettajille.

Suosituksukset oppilaitoksille:

1.12 Oppilaitosten tulisi kehittää luottamustaan suhteiden luomiseen yritysten kanssa sekä tunnustaa rakentavan yhteistyön tarve ja ulkoisessa työympäristössä hankitun kokemuksen arvo.

1.13 Oppilaitosten tulisi tehdä tiiviimpää yhteistyötä elinkeinoelämän toimialojen kanssa ja kehitettävä laajempi valikoima työharjoittelukoulutuksen muotoja. Tarvitaan joustavampaa asennetta ammatillista koulutusta kohtaan.

1.14 Opettajien ja kouluttajien pätevyys on pystyttävä takaamaan. Heidän tulisi tuntea työpaikkojen muuttuvat tarpeet. Opettajien ja kouluttajien työharjoittelua yrityksissä on kannustettava.

Suosituksukset työmarkkinaosapuolille

1.15 Komitea kehottaa työmarkkinajärjestöjä kantamaan vastuunsa ja osallistumaan kaikkia keinoja ja välineitä käyttäen prosessiin korkea-asteen ammatillisen koulutuksen vetovoiman parantamiseen tähtäävään prosessiin (esim. alakohtaiset työllisyyttä ja ammattitaitoa käsittelevät neuvostot).

1.16 Työmarkkinaosapuolten tulisi toteuttaa kaikilla tasoilla yhteisten työohjelmien sitoumuksia ja edistää prosessia, jossa EU:n ammattikoulutukseen liittyvät välineet siirretään kansalliselle tasolle ja pannaan täytäntöön.

Suosituksukset yksityishenkilöille ja kansalaisjärjestöille

1.17 Ihmiset on saatava tietoiseksi siitä, että korkeakoulutus ei välttämättä takaa työllistymistä ja että myös muita tehokkaita vaihtoehtoja kannattaa harkita. Heidän on siis kannettava vastuunsa ja tehtävä tietoon perustuvia valintoja opinnoista ja koulutuksesta. Viime kädessä heillä on oltava tarpeeksi iteluottamusta valitakseen korkea-asteen ammatillisen koulutuksen.

1.18 Opiskelijoiden mieltymyksiä ja heidän perheidensä odotuksia olisi punnittava työnantajien tarpeita vasten. Tulevaisuudessa he voisivat käyttää vasta kehitettyä EU:n työmarkkinoiden osaamispanoraamaa ja sen ennusteita osaamisen tarjonnasta ja työmarkkinoiden tarpeista.

2. EU:n poliittinen kehys

2.1 Kesäkuussa 2010 EU:n keväthuippukokouksessa hyväksyttiin uusi kasvu- ja työllisyysstrategia ”Eurooppa 2020”, joka perustuu seitsemään lippulaivahankkeeseen ja strategia-asiakirjoihin, joilla pyritään vahvistamaan EU:n sisämarkkinoita (sisämarkkinoiden toimenpidepaketti).

2.2 Keskeisessä lippulaivahankkeessa ”Uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma” keskitytään tarjoamaan ihmisille oikeita taitoja työllistymistä varten. Osaamisen tarjonta pyritään saamaan vastaamaan työmarkkinoiden tarpeita. Hanke luo vahvoja yhteisvaikutuksia muiden aloitteiden kanssa (teollisuuspolitiikka, digitaalistrategia, ”Innovaatiounioni”, ”Nuoret liikkeellä”, Euroopan köyhydentorjuntafoorumi jne.).

2.3 Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita tuetaan ehdotuksessa **monivuotisessa rahoituskehyksessä** ⁽¹⁾. Eurooppa 2020 -strategiaa tukevassa talousarviossa investoidaan eurooppalaiseen taitotietoon lisäämällä koulutukseen, tutkimukseen ja innovointiin tarkoitettuja määrärahoja.

⁽¹⁾ Eurooppa 2020 -strategiaa tukeva talousarvio, KOM(2011) 500 lopullinen, osat 1 ja 2, 29.6.2011.

3. Ammatillinen koulutus: kehityssuuntaukset ja haasteet

3.1 EU:n työmarkkinoiden kehitystä ohjaavat tällä hetkellä finanssi- ja talouskriisi, globalisaatio, väestönkehityksen paineet, uudet teknologiat sekä monet muut tekijät.

3.2 Eurooppa 2020 -strategiassa asetetaan viisi monialaista tavoitetta, kuten:

- tavoite siitä, että 20–64-vuotiaiden työllisyysaste on 75 prosenttia
- koulunkäynnin keskeyttävien osuuden pienentäminen nykyisestä 15:stä 10 prosenttiin
- halu lisätä korkea-asteen tai vastaavan koulutuksen suorittaneiden 30–34-vuotiaiden osuutta 31 prosentista vähintään 40 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä.

3.3 Marraskuun 29.–30. päivänä 2002 hyväksytty Kööpenhaminan julkilausuma käynnisti eurooppalaisen strategian ammatillisen koulutusta koskevan yhteistyön kehittämiseksi. Tätä kutsutaan yleisesti **Kööpenhaminan prosessiksi**.

3.4 Euroopan unionin neuvosto hyväksyi 12. toukokuuta 2009 eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisen puitekehityksen (VET 2020).

3.5 Euroopan komission tiedonannossa ”Uutta pontta ammatillisesta koulutuksesta koskevalle eurooppalaiselle yhteistyölle Eurooppa 2020 -strategian tueksi”⁽²⁾ hahmotellaan niitä keskeisiä tekijöitä, joita on käsiteltävä Kööpenhaminan prosessin uudelleenkäynnistämisen yhteydessä, ja korostetaan ammatillisen koulutuksen keskeistä roolia elinikäisessä oppimisessä ja liikkuvuudessa.

3.6 Ammatillisesta koulutuksesta vastaavat EU:n jäsenvaltioiden ministerit sekä Euroopan tason työmarkkinaosapuolet hyväksyivät joulukuussa 2010 Bruggen julkilausuman, johon kirjattiin voimakas sitoumus. Julkilausumassa tarkastellaan EU:n yhteistyötä ammatillisen koulutuksen alalla sekä asetetaan seuraavat ensisijaiset tavoitteet vuoteen 2020 mennessä:

- ammatillisen jatkokoulutuksen sekä eurooppalaisessa tutkimusten viitekehityksessä (EQF) korkeammalla tasolla olevan ammatillisen koulutuksen kehittäminen

— siirtyvyyden helpottaminen ja avoimet polut ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen välillä

— toimintapoliittinen asiakirja ammatillisen huippuosaamisen roolista älykkäässä ja kestävässä kasvussa.

3.7 Lujittaakseen Bruggen julkilausuman pyrkimyksiä komissio valmistelee ohjelmaa ammatillisen koulutuksen huippuosaamisen parantamiseksi. Siinä keskitytetään sekä ammatilliseen perus- että täydennyskoulutukseen. Prosessi olisi saatava päätökseen siihen mennessä, kun neuvosto antaa päätelmänsä (vuoden 2012 lopussa).

4. Asiaperusteet ammattikoulutuksen yhteistyön tehostamiselle

4.1 Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskusten Cedefopin tulevaisuuden taitotarpeita koskevan ennusteen mukaan vuoteen 2020 mennessä tarvitaan yhä enemmän keski- ja korkea-asteen tutkintoja ja vähemmän puutteellisesti koulutettuja työntekijöitä. EU:n työikäiseen väestöön kuuluu kuitenkin edelleen 78 miljoonaa puutteellisesti koulutettua henkilöä.

4.2 Cedefopin neljäs kertomus ammattikoulutukseen liittyvästä tutkimuksesta (*Modernising vocational education and training*) tarjoaa asiaperusteet ammattikoulutuksen yhteistyön tehostamiselle. Siinä määritellään myös painopistealueet ammatillisen koulutuksen uudistamiseen; tällä pyritään tukemaan EU:n kasvu- ja työllisyysstrategiaa.

4.3 Ammatillisen koulutuksen ajanmukaistaminen on kiireellistä, kun otetaan huomioon maailmanlaajuisen kilpailun lisääntyminen, väestön ikääntyminen, työmarkkinoiden paineet ja tavoite sosiaalisen yhteenkuuluvuuden parantamisesta Euroopassa.

4.4 Cedefop käsittelee myös kysymystä ammatillisen koulutuksen mielikuvien ja houkuttelevuuden parantamisesta. Ammatillisen koulutuksen vetovoimaa EU:ssa ilmaisevien indikaattorien analyysi antaa yleisvaikutelmaltaan kielteisen kuvan. Tutkimusten perusteella on pystytty määrittämään tärkeimmät tekijät, jotka vaikuttavat eri koulutusväylien houkuttelevuuteen:

- a) opetuksen sisältö ja puitteet: koulutusväylien valikoivuus, opilaitosten, seurannan ja koulutusohjelmien maine
- b) opiskelijoiden koulutus- ja työmarkkinanäkymät: pääsy jatko-opintoihin (erityisesti korkea-asteella), työllistymisnäkömät
- c) taloudelliset seikat: rahallinen tuki, verokannustimet tai luku-kausimaksut.

⁽²⁾ Komission tiedonanto KOM(2010) 296 lopullinen.

4.5 Cedefop keskittyy julkaisussaan *A bridge to the future* myös tarkastelemaan, miten yleisten eurooppalaisten periaatteiden (ohjaus ja neuvonta, epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen määrittely ja validoiminen) ja välineiden (EQF, ECVET, EQAVET, Europas⁽³⁾) kehittämisessä ja täytäntöönpanossa on edistytty. Näiden periaatteiden ja välineiden avulla pyritään lisäämään työntekijöiden, oppisopimuskoulutettavien ja työharjoittelijoiden liikkuvuutta eri koulutusjärjestelmien sekä maiden välillä. Niiden kehittäminen ja toteuttaminen kannustavat parantamaan oppimistuloksia kaikentyyppisessä ja -tasoisessa koulutuksessa ja tukevat näin elinikäistä oppimista.

4.6 Ylempien tutkintotasojen ammatillista koulutusta 13 maassa ja kuudella alalla käsitelty Cedefopin uusi tutkimus⁽⁴⁾ osoittaa, että jäsenvaltioiden olosuhteet vaikuttavat näkemyksiin ja käsityksiin ammatillisesta koulutuksesta ja eurooppalaisesta tutkintojen viitekehystä tasoilla 6–8.

4.7 Euroopan koulutussäätiö ETF korostaa suurta tarvetta tarjota tietoa eri ammattialoilta sekä harjoittaa näyttöön perustuvaa politiikkaa yhteyksien luomiseksi koulutus- ja ammattialojen välille. Korkea-asteen ammatillisen koulutuksen vetovoiman lisäämiseksi ETF suosittelee, että:

- tutkinnot tunnustettaisiin yrity maailman kanssa muodostettavan läheisen kumppanuuden kautta
- keskiasteen jälkeinen (tai ylempi) ammatillinen koulutus sisällytettäisiin korkea-asteen koulutusjärjestelmään
- luotaisiin opiskelumahdollisuuksia ja ponnahduslautoja elinikäiseen oppimiseen
- luotaisiin kansainvälisiä kumppanuuksia ylempää ammatillista koulutusta varten
- opintojen sisältö koostuisi 20-prosenttisesti luennoista, 40-prosenttisesti pienryhmäohjauksesta ja 40-prosenttisesti työpajaharjoituksista
- opetushenkilökuntaan tulisi kuulua sekä akateemisesti koulutettuja opettajia että asiantuntijoita yrity maailmasta.

⁽³⁾ EQF (eurooppalainen tutkintojen viitekehys), ECVET (ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalainen siirtöjärjestelmä), EQAVET (ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys) ja Europass (asiakirjakokonaisuus, jolla tuetaan ammatillista ja maantieteellistä liikkuvuutta).

⁽⁴⁾ Cedefopin tutkimus n:o 15: *Vocational education and training at higher qualification levels*

4.8 Euroopan komission tilaamassa, mikro- ja käsityöyritysten tulevaisuuden taitotarpeiden tunnistamiseen ja arviointiin tähtäävässä tutkimuksessa⁽⁵⁾ suositetaan, että työharjoitteluohjelmiin tulisi sisällyttää nykyistä paremmin taitotarpeiden tulevaisuuden suuntaukset ja kehittyminen. Myös EU:n tasolla on luotava enemmän työssäoppimisen ohjelmia sekä keinoja tunnustaa epävirallista kautta hankittu käytännön tieto.

4.9 Kööpenhaminassa tammikuussa 2007 järjestetyssä, ammatillista koulutusta käsitelleessä OECD:n epävirallisessa ministerikokouksessa tunnustettiin ammatillisen koulutuksen voimakkaasti lisääntynyt merkitys sekä käynnistettiin analysointityö, jonka tuloksena julkaistiin vuonna 2010 loppukertomus ”Oppiminen töitä varten”⁽⁶⁾. Korkeamman asteen ammatilliseen koulutukseen painottuva poliittisten toimien seurantahanke ”Taidot koulua pidemmälle” käynnistettiin vuoden 2010 lopussa.

5. Ammatillinen koulutus työmarkkinoiden näkökulmasta

5.1 Väestörakenteen muutos sekä ennustettu ammattitaitoisien työntekijöiden suurempi tarve tarkoittavat, että talouskriisistä huolimatta Euroopalla on edessä työvoiman supistuminen sekä työvoimapula joillakin aloilla.

5.2 Rakenteellinen puute ammattitaitoisesta työvoimasta EU:ssa on tosiasia. Eurooppalaisille yrityksille välitön seuraus tästä ovat menetetyt mahdollisuudet kasvuun ja tuotannon lisäämiseen. Pula ammattitaitoisesta työvoimasta on tulevana vuosina yksi suurimmista talouskasvun esteistä.

5.3 Työpaikkojen ”viherryttäminen” ja ”senioritalouden” kehittyminen (sisältäen sosiaali- ja terveyspalvelut) tarjoavat mahdollisuuksia luoda uusia, kunnollisia työpaikkoja kaikille työikäisten ryhmille sekä parantaa koko Euroopan talouden kilpailukykyä ja kasvumahdollisuuksia. Tämän myötä on myös enemmän tarvetta uusille ammattiteille sekä ajantasaistetuille ja kehittyville taidoille.

5.4 Ammatillisen koulutuksen avulla voidaan saavuttaa yllä mainittu Eurooppa 2020 -strategian päätavoite: 1) tarjoamalla mahdollisuuksia edetä ammattikoulutuksesta erikoistumis- ja korkea-asteen koulutukseen; 2) kehittämällä ammatillista koulutusta EQF:n ylempillä tasoilla tukeutuen vakaisiin keskiasteen ammattikoulutusjärjestelmiin; 3) vaikuttamalla siihen, että tarjotaan asianmukaiset järjestelmät epävirallisten oppimistulosten validointiin ja hyväksyntään kaikilla tasoilla sekä 4) kehittämällä ammatillista vuorottelukoulutusta, jossa aikuiset ovat mukana varmistamassa nuorten pärjäämistä.

⁽⁵⁾ Loppuraportti: *Identification of future skills needs in micro and craft (-type) enterprises up to 2020*, FBH (Forschungsinstitute für Berufsbildung in Handwerk an der Universität zu Köln), tammikuu 2011.

⁽⁶⁾ OECD:n katsaus (ammatilliseen koulutukseen keskittyneestä) ”Oppiminen töitä varten” -hankkeesta, <http://www.oecd.org/dataoecd/41/63/43897561.pdf>.

5.5 Euroopan liike-elämän ja yritysten kilpailukyvyyn parantamisen kannalta on ratkaisevan tärkeää, että Euroopassa on liikkuva työvoima, jonka taidot ja kyvyt vastaavat työmarkkinoiden tämänhetkisiä tarpeita. Yritykset tarvitsevat avoimia ja vertailukelpoisia pätevyyden mittareita riippumatta siitä, millä tavalla taidot on hankittu.

5.6 Arvosana- ja tutkintojärjestelmien rakentaminen varsinaisten opintotulosten pohjalle helpottaa yksilön kykyjen arviointia. Tämä auttaa parantamaan kysynnän ja tarjonnan kohtaamista Euroopan työmarkkinoilla. Työnantajat eivät palkitse tutkintoja vaan suorituksia. Myös koulutusjärjestelmän tulisi palkita enemmän varsinaisia opintotuloksia kuin esimerkiksi kurssin kestoa viikkojen määrällä mitattuna.

5.7 Mahdollisuudet edetä ammatillisesta koulutuksesta korkean asteen koulutukseen ovat tärkeässä asemassa ja niitä voitaisiin helpottaa lisäämällä avoimuutta tulosten suhteen. EQF voi olla hyödyllinen väline ammattikoulutuksen ja korkean asteen koulutuksen opintosuoritus- ja arvosanajärjestelmien siirrettävyyden lisäämiseen, sillä sen avulla muunnetaan opintosuorituksia tulosityksiköiksi vastaavalla tutkintotasolla.

5.8 Korkea-asteen ammatillista koulutusta ei voida sijoittaa harmaalle alueelle ylemmän keskiasteen ammattikoulutuksen ja korkean asteen koulutuksen väliin. Korkea-asteen ammatillinen koulutus on strategisesti tärkeä osa Eurooppa 2020 -strategiaa, kun ammatillisesta koulutuksesta pyritään tekemään houkuttelevampi uravaihtoehto nuorille sekä tukemaan ammattitaidon kohentamista ja ylempien koulustasojen saavuttamista. Eurooppalaisten pienten ja keskisuurten yritysten näkökulmasta ammatillisen koulutuksen ja ylemmän ammatillisen koulutuksen merkityksellisyys ja houkuttelevuus parantamisessa on edistytty jonkin verran. Enemmän on kuitenkin tehtävä kaikilla – eurooppalaisella, valtiollisilla, alueellisilla, paikallisilla ja alakohtaisilla – tasoilla ylemmän tason ammatillisen koulutuksen tarjonnan monipuolistamiseksi, opintopolkujen välisten liikkumismahdollisuuksien parantamiseksi, ammattikoulutuksen järjestelmien uudistamiseksi ja taloudellisten kannusteiden luomiseksi sekä yrityksille että yksityishenkilöille, jotta voidaan edistää ylemmän ammatillisen koulutuksen tarjontaa ja suosiota.

5.9 Ammatillisessa koulutuksessa laatu ja huippuosaaminen ovat ratkaisevassa asemassa ammatillisen koulutuksen houkuttelevuuden lisäämisen kannalta. Korkeatasoinen ammatillinen koulutus ei kuitenkaan ole halpaa, ja pk-yrityksillä on erityisiä haasteita: 1) ne ovat ammatillisen peruskoulutuksen suurimmat tarjoajat ja 2) niiden on ylläpidettävä kaikkien työntekijöidensä ammattitaito ajan tasalla, ei ainoastaan parhaiten koulutettujen työntekijöiden. Työpaikkakoulutus onkin ratkaisevan tärkeää osaamisen kehittämiseksi pk-yrityksissä.

5.10 Oppimiseen liittyvä rajatylittävä liikkuvuus on keskeinen osa-alue, jota liike-elämä on tukenut pitkään erityisesti, kun kyse on ammatti- ja oppisopimuskoulutuksessa olevista

nuorista. Ammatillisen koulutuksen työntekijöiden, opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuus Euroopassa ei tällä hetkellä ole vielä riittävällä tasolla. Liikkuvuutta voidaan parantaa ainoastaan, jos he osaavat hyvin ainakin yhtä vierasta kieltä.

6. Syyt ammatillisen koulutuksen ja erityisesti korkeasteen ammatillisen koulutuksen heikkoon vetovoimaan

6.1 Korkea-asteen koulutus käsitetään usein akateemisesti suuntautuneen yliopistokoulutuksen synonyymiksi. Korkea-asteen koulutus asetetaan usein vastakkain ammatillisen koulutuksen kanssa, ja viimeksi mainitun katsotaan olevan alemmalla tasolla.

6.2 Korkea-asteen koulutuksen kehittämiseen ja laajentamiseen tähtäävässä politiikassa ei ole kiinnitetty riittävästi huomiota ammatilliseen koulutukseen. Ammatillisesti (tai työmarkkina-) suuntautunut koulutus on jo merkittävä, vaikkakin näkyvätön osa korkeasteen koulutusta.

6.3 Ammatillinen koulutus Euroopassa on hyvin monimuotoista. Institutionaalisten ratkaisujen erilaisuus aiheuttaa sekaannusta. Joidenkin valtioiden kohdalla ei edes voida puhua järjestelmästä tässä yhteydessä.

6.4 Kansalliset koulutusjärjestelmät ovat jossain määrin vaikeaselkoisia, ja eri opintoväylien väliset siirtymismahdollisuudet ovat vähäisiä. Keskiasteen jälkeistä koulutusta tarjoavat monet eri tahot: yliopistot, ammattikorkeakoulut, keskiasteen oppilaitokset, aikuisopistot, työmarkkinaosapuolet ja yksityiset yritykset.

6.5 Ammatillisen koulutuksen tutkintojen ymmärtäminen on joskus vaikeaa, eikä niitä tunnusteta ongelmitta muissa valtioissa. Ammatillisen koulutuksen ohjelmat eivät vastaa Bolognan prosessin kolmisyklistä mallia (alempi, ylempi ja tohtorin tutkinto). Vieläkään ei ole selkeää näkemystä siitä, miten ja millä tasolla ammatilliset tutkinnot pitäisi luokitella kansallisessa tai eurooppalaisessa tutkintojen viitekehityksessä.

6.6 Opintojen kautta hankittujen pätevyyksien ja taitojen ja kansallisten ammattiluokitusjärjestelmien välillä ei ole yhteyttä.

6.7 Mielikuvat elinkeinoelämästä ovat heikentyneet tiedotusvälineiden usein välittämän kuvan ja tämänhetkisen kriisin takia. Tämä lisää epäluottamusta yrityksii kohtaan Euroopassa.

6.8 Ammatillisen tutkinnon suorittaneiden leimautuminen ja matala sosiaalinen arvostus vaikuttavat siihen, että huomattava määrä nuoria ei halua valita tätä opintopolkua.

6.9 Matemaattisen osaamisen matala taso peruskoulussa aiheuttaa sen, että osa nuorista ei halua keskittyä urasuunnitelmissaan tieteaineisiin (tiede, teknologia, tekniikka ja matematiikka) tai käytännöllisesti suuntautuviin opintoihin.

6.10 Ei pystytä vastaamaan jatkuvasti muuttuviin osaamisvaatimuksiin, joiden taustalla ovat nopeat tietotekniikkavetoiset muutokset ja asteittainen siirtyminen kohti vähähiilistä taloutta.

6.11 Heikkoja koulutuksellisia ja työmarkkinanäkymiä on havaittavissa esimerkiksi seuraavilla alueilla: pääsy erityisesti korkea-asteen jatko-opintoihin, työllistyminen, ansiot, työtyytyväisyys ja koulutusta vastaavan työn löytäminen.

6.12 Nuorille ja heidän perheilleen ei ole tarjolla riittävästi tietoa ja apua, kun nuorten tulevista uravalinnoista keskustellaan ensimmäistä kertaa. Vanhempien elämäkokemukset ja urapolut ovat usein tärkeimmät vaikuttimet, kun nuori tekee lopullisen päätöksen koulun valinnasta ja tulevasta työstään. Uraohjaus on liian usein pirstoutunutta, reaktiivista ja hyvin kaukana käytännön tasolta.

6.13 Joissakin jäsenvaltioissa hallitukset eivät tarjoa riittävästi taloudellisia ja muita kannustimia työnantajille, jotta nämä investoisivat ja panostaisivat ammatilliseen koulutukseen.

6.14 Liike-elämän edustajien ja oppilaitosten välinen yhteistyökehys ei riitä sellaisten ohjelmien suunnitteluun, joissa teoreettinen oppiminen ja ammatilliset taidot ovat tasapainossa. Koulujen ja yliopistojen yrityksiin luomiin yhteyksiin suhtaudutaan edelleen epäluuloisesti. Oppilaitosten sisällä ei tunnusteta riittävästi niiden ulkopuolella hankitun kokemuksen arvoa.

6.15 Nykyinen työvoima ikääntyy. Monissa valtioissa on pulaa ammatillisten oppilaitosten opettajista ja kouluttajista. Joillakin opettajista ja kouluttajista ei myöskään ole tuoretta kokemusta työpaikoilta.

6.16 Ammatillisen koulutuksen roolia sosiaalisten haittojen torjumisessa aliarvioidaan. Huonompiosaiset jättävät todennäköisemmin opinnot kesken.

6.17 Ammatillinen koulutus kärsii erityisesti korkea-asteella sukupuolistereotyyppioista, jotka vaikuttavat urakehitykseen.

6.18 Oppimiseen liittyvän rajatylittävän liikkuvuuden puute on suuri ongelma ammatti- ja oppisopimuskoulutuksen alalla. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuus Euroopassa on edelleenkin alhaisella tasolla.

6.19 Tarvitaan parempaa kielitaitoa, jotta liikkuvuudesta tehdään sekä mahdollista että kannattavaa.

6.20 Korkea-asteen koulutusta ei pidetä riittäväällä tavalla maailmanlaajuisena haasteena, ei varsinkaan korkea-asteen ammatillista koulutusta. Osallistumista maailmanlaajuiseen osaamisen liikkuvuuteen olisikin tuettava.

7. Miten korkea-asteen ammatillisen koulutuksen vetovoimaa voidaan parantaa?

7.1 Yliopisto-opiskelijoiden prosenttiosuutta ei voida enää pitää ainoana nykyaikaisuuden ja edistyksen mittarina. Yliopistot eivät yksin pysty takaamaan talouskasvua ja sosiaalista kehitystä. On kartoitettava kaikki vaihtoehtoiset opintoväylät ja tuettava niitä.

7.2 Ammattitutkintojen avoimuuden ja laadun takaamiseen pyrkivä Kööpenhaminan prosessi on yhdistettävä tiiviisti korkea-asteen koulutuksen uudistukseen. On ratkaisevan tärkeää kytkeä Bolognan ja Kööpenhaminan prosessit toisiinsa ja soveltaa niihin yhtenäistettyä lähestymistapaa, jotta nuoret voidaan integroida onnistuneella ja kestäväällä tavalla työmarkkinoille.

7.3 Teollisuuden mainetta Euroopassa on parannettava. Koska teollisuuspolitiikalla on merkittävä rooli kasvun ja työpaikkojen luomisessa sekä innovoinnin kehittämisessä, tarvitaan tuoretta ajattelutapaa, joka tukee teollisuutta painottamalla kestävyysajattelua, innovointia ja osaamista. Niitä tarvitaan EU:n teollisuuden kilpailukyvyyn säilyttämiseksi maailmanmarkkinoilla.

7.4 Palvelut ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan taloudelle. Niiden osuus EU:n BKT:sta on 70 prosenttia ja työpaikoista noin kaksi kolmasosaa. Yhdeksän kymmenestä uudesta työpaikasta luodaan palvelualoilla. Ne tarjoavat uusia mahdollisuuksia korkea-asteen ammatillisen koulutuksen näkökulmasta.

7.5 Monissa ammateissa odotettavissa olevan työvoimapulan vuoksi EU:n on keskityttävä nykyistä enemmän tasapainottamaan eri koulutusjärjestelmiä sekä löytämään sopiva yhdistelmä yleissivistävää, ammatillista ja korkea-asteen koulutusta. Nämä haasteet käyvät ilmi korkea-asteen ammatillisen koulutuksen alalla, jonka tavoitteena on hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla työpaikkaa tärkeänä oppimisympäristönä.

7.6 Tutkintojen viitekehukset voivat olla erittäin hyödyllisiä ammatillisen koulutuksen järjestelmien kannalta. Ne tarjoavat mahdollisuuksia yhdenmukaistaa ammatillisen koulutuksen järjestelmä, lisätä avoimuutta niin, että opiskelijat, työnantajat ja muut osapuolet pystyvät havaitsemaan nykyistä selkeämmin eri tutkintojen arvon, helpottaa elinikäistä oppimista sekä parantaa kaikkien pääsyä korkea-asteen koulutukseen. Tutkintojen

viitekehysten parissa tehty työ on herättänyt uudelleen keskustelua ammatillisen koulutuksen profiilista ja asemasta sekä siitä, miten ammatillinen koulutus tulisi määritellä ja ymmärtää.

7.7 Oppilaitosten, liike-elämän edustajien ja pk-yritysten välille on luotava todellinen yhteistyöhenki, joka perustuu vastavuoroiseen luottamukseen ja ymmärrykseen. ETSK uskoo äskettäin ehdotettuun ”osaamisyhteenliittymään” (7) eli hankkeisiin, joissa yritykset ja koulutusala kehittävät yhdessä uusia opetus- ja koulutusohjelmia, joissa kiinnitetään huomiota innovointitaitojen puutteiden paikkaamiseen ja työmarkkinoiden tarpeisiin vastaamiseen. Tähän liittyen komission ehdotus ensimmäisen ammatillisen koulutuksen yritysfoorumien järjestämisestä vuonna 2012 on lupaava uusi aloite.

7.8 Teollisuudenalojen ja yritysten itsensä on investoitava sisäiseen koulutukseen, tarjottava enemmän mahdollisuuksia oppisopimuskoulutukseen ja työharjoitteluun, annettava kiinnostuneille ja siihen soveltuville työntekijöille mahdollisuus toimia yrityksessä oppisopimuskoulutettavien ja työharjoittelijoiden ohjaajina, lisättävä siihen soveltuvien työntekijöiden kiinnostusta työskennellä väliaikaisina ammatinopettajina, sallittava ammatilliset opinnot työntekijöille työajalla sekä tehtävä yhteistyötä koulutuksen tarjoajien kanssa sellaisten kurssien kehittämiseksi, jotka tuottavat tiettyjä markkinoiden tarvitsemia taitoja.

7.9 Koulutuksen tarjoajien tulee edelleen kehittää työhön sisällytetyn oppimisen menetelmiä (esimerkiksi suurimman osan opiskelusta – ei vain oppisopimuskoulutuksen – tulisi tapahtua työpaikalla), suhtautua joustavammin ammatilliseen koulutukseen (joustavampia opiskelumenetelmiä), sisällyttää tieto- ja viestintätekniikan käyttö kaikkeen ammatilliseen koulutukseen sekä tehdä tiivistä yhteistyötä elinkeinoelämän alojen kanssa uusien koulutustarpeiden tunnistamiseksi.

7.10 Urien monipuolistuessa tehokkaasta uraohjauksesta tulee sekä vaikeaa että samaan aikaan yhä merkittävämpää ja vaativampaa. Ihmisillä, erityisesti nuorilla on oltava selkeä kuva opinnoistaan ja tulevaisuudennäkymistään. Vanha käsitys siitä, että ammatillinen peruskoulutus valmistaa opiskelijan yhteen ammattiin koko työelämän ajaksi, ei pidä enää paikkaansa. Uraohjauksen on oltava johdonmukaista, voimavaroiltaan riittävää, ennakoivaa, puolueetonta ja näyttöihin perustuvaa. Erityistä huomiota pitää kohdistaa vammaisten henkilöiden ohjaukseen, jonka täytyy olla tarkasti yksilökohtaisiin tarpeisiin sovitettua ottaen huomioon vammaisuuden eri ilmenemismuodot ja niistä mahdollisesti aiheutuvat liikkumisrajoitteet sekä vammaisten vaikeudet tiettyjen pätevyyksien hankkimisessa.

(7) Lippulaivahanke ”Uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma”.

7.11 Perheen roolia ei saa aliarvioida. Tiedon, neuvonnan ja opastuksen on kohdistuttava myös perheisiin, sillä vanhemmilla ja perheenjäsenillä on usein ratkaiseva rooli henkilön opinto- ja uravalinnoissa. Tarvitaan enemmän tietoa, tietoisuuden lisäämistä ja näyttöihin perustuvia poliittisia toimia, jotta pystytään havainnollistamaan ylempään ammatillisen koulutukseen liittyvät mahdollisuudet työmarkkinoilla.

7.12 Ammatillisen koulutuksen tarjonnassa on kuitenkin tasapainotettava opiskelijoiden mieltymyksiä ja työnantajien vaatimuksia. Opiskelijoiden mieltymyksillä on merkitystä, mutta ne eivät ole yksinään yleensä riittäviä. Työnantajien tarpeet ovat tärkeitä, mutta näiden tarpeiden määrittely ei aina ole helppoa. Tasapaino riippuu myös hallituksen, opiskelijoiden ja työnantajien tarjoamasta rahoituksesta.

7.13 Kaikille opiskelijoille kaikilla eri opintoväylillä on taattava tasa-arvoinen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet hyötyä asumista, liikennettä, terveydenhoitoa ja sosiaaliturvajärjestelmää koskevista rahallisista tuista.

7.14 Opettajien ja kouluttajien ammattitaito on tärkeää. Heidän on tunnettava kyseiset työpaikat. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi on edistettävä joustavia väyliä, joiden avulla helpotetaan elinkeinoelämän taitoja omaavien henkilöiden rekrytointia ammatillisiin oppilaitoksiin. On kehitettävä ohjelmia opettajien liikkuvuuden lisäämiseksi.

7.15 Työmarkkinajärjestöillä on merkittävä rooli ammatillisen koulutuksen merkityksen ja joustavuuden lisäämisessä. Jotta tuettaisiin huippuosaamista ammatillisessa koulutuksessa, työmarkkinajärjestöjen on oltava vahvemmin mukana ammatillista koulutusta koskevien poliittisten toimien (erityisesti opetussuunnitelmien) suunnittelussa ja toteuttamisessa. Näin voidaan varmistaa, että opetetut taidot ovat olennaisia työmarkkinoiden kannalta. On näyttöä siitä, että yleisesti menestyvinä pidetään niitä maita, jotka koordinoivat yhteyksiä koulujen ja työmarkkinoiden välillä sekä ottavat työmarkkinoiden toimijat mukaan ammatillisten taitojen ja todistusmenettelyjen seurantaan, valvontaan ja hyväksyntään. ETSK on toistuvasti korostanut toimialakohtaisten ja monialaisten työllisyysasioita käsittelevien neuvostojen (8) roolia työmarkkinoiden määrällisten ja laadullisten tarpeiden analysoinnissa sekä pitänyt tervetulleena Euroopan työmarkkinajärjestöjen yhteisiä pyrkimyksiä keskittyä koulutusasioihin yhteisissä toimintaohjelmissaan (9).

(8) ETSK:n valmisteleva lausunto, EUVL C 347, 18.12.2010, s. 1.

(9) ”Ammattitaidon ja pätevyyden elinikäistä kehittämistä koskevat toimintapuitteet” (2002) ja ”Riippumaton sopimus osallistavista työmarkkinoista ja työllisyysraportti” (2010).

7.16 Kriisin aikana on nähty, että yritystasolla on kehitetty monia järkeviä ja tehokkaita ratkaisuja työpaikkojen säilyttämiseksi sekä erilaisten koulutusohjelmien käynnistämiseksi. ETSK:n antamassa kriisistäselviämisstrategioita koskevassa lausunnossa (10) mainitaan useita tällaisia hyviä käytäntöjä.

7.17 Oppimiseen liittyvä liikkuvuus auttaa parantamaan erityisesti nuorten työllistettävyyttä keskeisten taitojen hankkimisen kautta. ETSK pitää tämän vuoksi tervetulleena komission ehdottamaa kunnianhimoista, mutta poliittisesti tarpeellista oppimisliikkuvuutta koskevaa tavoitetta. Sen mukaan EU:n alueella ammatilliseen perustutkintoon valmistuneista vähintään 10 prosentilla olisi oltava suoritettuna opinto- tai harjoittelujakso ulkomailla. Tämän pitäisi parantaa liikkuvuutta ammatillisessa koulutuksessa sekä määrällisesti että laadullisesti, kun ammatillinen koulutus nostetaan samalle viivalle korkeakoulutuksen kanssa.

7.18 Äskettäin laadittu ammattipätevyyden vastavuoroista tunnustamista koskeva vihreä kirja (11) käynnisti julkisen keskustelun siitä, miten ammattitutkintoja koskevia rajoittavia sääntöjä voitaisiin vähentää ja yksinkertaistaa, jotta parannettaisiin sisämarkkinoiden toimintaa sekä edistettäisiin rajatylittävää liikkuvuutta ja liiketoimintaa. Äskettäin ehdotetun eurooppalaisen ammattikortin menestys riippuu ensisijaisesti jäsenvaltioiden keskinäisestä luottamuksesta ja yhteistyöstä.

7.19 ETSK on vakuuttunut siitä, että erityisesti ammatillisessa koulutuksessa kaikkien opettajien ja kouluttajien laadukas kielitaito on olennaisessa asemassa sisällön ja kielen integroidun opetuksen edistämisen kannalta (Eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategiset puitteet, ET 2020). ETSK tukee monikielisyyttä käsittelevien yritysfoorumien (12) ja kansalaisyhteiskunnan foorumin (13) toimia, joilla pyritään takaamaan kaikille mahdollisuudet elinikäiseen kieltenoppimiseen.

7.20 2000-luvulla on ehdottoman tärkeää poistaa jo peruskoulussa ilmenevät stereotyyppit ja edistää sukupuolten tasapuolisia mahdollisuuksia kaikilla koulutuksen tasoilla tukemalla kulttuuriin liittyviä toimia, joilla nuoria naisia ohjataan nykyistä enemmän tieteen ja tekniikan opintoihin, kuten Euroopan tasavuosopimuksessa (14) todetaan.

7.21 Viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana jäsenvaltioissa on kehitetty ja toteutettu erilaisia kustannusten jakamismenetelmiä. Tämä on muuttanut valtioiden, työnantajien ja yksityishenkilöiden rahoitusosuuksien tasapainoa. Rahoitukseen

liittyviä keinoja ovat koulutusrahastot, verokannustimet, koulutusvelit, yksilölliset oppimistilit, lainat ja säästömuodot. Niillä pyritään lisäämään yksityisiä investointeja ja osallistumista EC-VETiin.

7.22 EU:n talousarvion suurin rahoitusosuus inhimilliseen pääomaan tehtäviin investointeihin tulee Euroopan sosiaalirahastosta. Ammattitaidon parantamiseksi ja useita maita koettelevan korkean nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi on seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen aikana tarkoitus tehostaa toimia, joita nykyään tuetaan Leonardo-ohjelmasta. (15)

8. EU:n välineiden ja periaatteiden asianmukainen toteuttaminen jäsenvaltioissa

8.1 Ammatillista koulutusta koskevan eurooppalaisen yhteistyön lisäämiseen tähtäävien välineiden perustamisen myötä on käynyt ilmi, että eri rakenteiden välillä tarvitaan enemmän yhteistyötä, jotta niiden toimivuutta pystytään parantamaan.

8.2 Kööpenhaminan ja Bolognan prosessit eivät voi jatkossa enää kehittyä erillään toisistaan. Niiden eri välineiden välistä yhteentoimivuutta ja vertailukelpoisuutta olisi lisättävä. Olisi tunnustettava, että Kööpenhaminan prosessi on vähemmän kehittynyt ja että vie vielä useita vuosia, ennen kuin ECVET (16) ja EQF toimivat kunnolla.

8.3 EQF:n, ECVETin ja EQAVETin tulisi auttaa oppimisen edistämistä kaikilla tasoilla ja kaikenikäisessä koulutuksessa. Kansallisissa tutkinnon viitekehityksissä EQF tulisi luokitella tasoille 6–8 korkea-asteen koulutuksen tavoin. ECVETin (ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalainen siirtojärjestelmä) osalta vaaditaan johdonmukaista ja yhtenäistä toteutusta ECTS:n (17) kanssa, sillä ECVET ei ole vielä toiminnassa oleva järjestelmä.

8.4 Eurooppalaisia välineitä voidaan täydentää jäsenvaltiotason välineillä (esim. kansalliset tutkinnon viitekehitykset) tai ne voidaan omaksua osaksi kansallisia sääntöjä (esim. kansallisiin opintosuoritusten ja arvosanojen järjestelmiin), mikäli se osoittautuu tarpeelliseksi jäsenvaltiotason uudistusten puitteissa. Tarvitaan enemmän vuorovaikutusta eri (EU:n, valtiollisten, alueellisten) tasojen välillä.

8.5 Oppisopimuskoulutettavien Erasmus-ohjelman toteuttamisessa on edistytävä. Tämä ohjelma mahdollistaa ammatillisen koulutuksen nostamisen tasavertaiseen asemaan korkea-asteen

(10) ETSK:n oma-aloitteinen lausunto, EUVL C 318, 29.10.2011, s. 43.

(11) KOM(2011) 367 lopullinen, Vihreä kirja - Ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun direktiivin uudistaminen, 22.6.2011.

(12) http://ec.europa.eu/languages/pdf/business_en.pdf.

(13) http://ec.europa.eu/languages/pdf/doc5080_en.pdf.

(14) Neuvoston 3073. istunto 7.3.2011 (työllisyys, sosiaalipolitiikka, terveys ja kuluttaja-asiat).

(15) Eurooppa 2020 -strategiaa tukeva talousarvio, KOM(2011) 500 lopullinen, 29.6.2011.

(16) Ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten ja arvosanojen eurooppalainen siirtojärjestelmä, joka auttaa validoimaan, tunnustamaan ja kokoamaan työelämään liittyviä tietoja ja taitoja.

(17) Eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä.

koulutuksen aloitteiden kanssa ja edistää näin osaltaan ammatillista koulutusta. Se tuo kansainvälisen ulottuvuuden ammatilliseen koulutukseen ja vastaa puuttuvan liikkuvuuden ongelmaan sekä lisää korkea-asteen ammatillisen koulutuksen tunnettuutta ja houkuttelevuutta.

8.6 Komission on kuitenkin pidättäydyttävä luomasta uusia välineitä, ennen kuin nykyisten välineiden mahdollinen lisäarvo

on arvioitu. Viestintää ja yhteistyötä nykyisten välineiden sisällä ja välillä on kehitettävä, jotta niille asetetut tavoitteet voidaan siirtää käytäntöön.

8.7 ETSK on antanut useita laadukkaita lausuntoja keskeisistä välineistä kuten ECVETistä ⁽¹⁸⁾ ja EQAVETistä ⁽¹⁹⁾ sekä eri jäsenvaltioissa suoritettujen ammattitutkintojen vertailukelpoisuudesta ⁽²⁰⁾.

Bryssel 19. tammikuuta 2012

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON

⁽¹⁸⁾ ETSK:n lausunto, EUVL C 100, 30.4.2009, s. 140.

⁽¹⁹⁾ ETSK:n lausunto, EUVL C 100, 30.4.2009, s. 136.

⁽²⁰⁾ ETSK:n lausunto, EUVL C 162, 25.6.2008, s. 90.

LIITE

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausuntoon

Seuraavat muutosehdotukset, jotka saivat äänestyksessä tuekseen vähintään neljänneksen annetuista äänistä, hylättiin keskustelussa (työjärjestyksen 54 artiklan 3 kohta):

Kohta 1.10

Muutetaan seuraavasti:

"Elinkeinoelämän järjestöjen tulisi olla aktiivisesti mukana neuvonta- ja opinto-ohjausjärjestelmissä, sillä ne pystyvät parhaiten antamaan tietoa ammatillisen koulutuksen ja työmarkkinoiden mahdollisuuksista. Niiden tulisi auttaa koulutuksen tarjoajia kehittämään työharjoittelumuotoista koulutusta ja uusia menetelmiä."

(Suom. huom. Muutosehdotus ei koskenut suomenkielistä toisintoa.)

Äänestystulos

Puolesta:	81
Vastaan:	100
Pidättyi äänestämästä:	20

Kohta 1.18

Muutetaan seuraavasti:

"~~Tulisi kannustaa lähentämään~~ ~~Opiskelijoiden~~ mieltymyksiä ja heidän perheidensä odotuksia ~~oli punnittava~~ työnantajien tarpeita ~~vastensiin~~. Tulevaisuudessa he voisivat käyttää vasta kehitettyä EU:n työmarkkinoiden osaamispanoraamaa ja sen ennusteita osaamisen tarjonnasta ja työmarkkinoiden tarpeista."

Äänestystulos

Puolesta:	75
Vastaan:	127
Pidättyi äänestämästä:	18
